

KOMMUNAL UTVECKLING JÖNKÖPINGS LÄN

Nyhetsbrev område Äldre och Kommunal Hälso- & Sjukvård

Nyhetsbrevet för Mars – April 2025 innehåller:

- Kommunal utvecklings webbsida, Övergripande om Social välfärd, hälso- och sjukvård och Projekt Kommunal utveckling
- Förstärkt lokal samverkan – Välkommen till vårens mötesplatser!
- Länsdialog 2025-02-28
- Kunskapsbaserad Socialtjänst, Socialstyrelsen
- Institutet för mänskliga rättigheter
- Hemma är någon annanstans – en undersökning om äldre personers mänskliga rättigheter i äldreomsorgen
- Kolla huden – hur kan malignt melanom hos äldre minskas
- Årets IoT-dag 2:a oktober på Elmia

Kommunal utvecklings webbsida

Kommunal utvecklings nya webbsida hittar ni här: [Startsida - Kommunal utveckling Jönköpings län](#)
Här finns en sida som beskriver det gemensamma arbetet för hela Social välfärd och hälso- och sjukvård, nyhetsbrev, men även till exempel om förberedelsearbetet inför ny socialtjänstlagstiftning.

[Övergripande om Social välfärd och hälso- och sjukvård - Kommunal utveckling](#)

Projekt - Kommunal utveckling

Genom samarbetet kan kommunerna i projektform utveckla metoder och bygga kunskap tillsammans med andra. Projekt utformas i nära dialog med kommunerna, så att de möter de behov som finns. Med projektet som format kan kommunerna ta sig an gemensamma problem genom att undersöka, laborera och testa möjliga lösningar. En [projektmodell](#) med portföljstyrning samordnar pågående projekt för överblick, systematik och effektivitet i styrningen över det samlade utvecklingsarbetet. De taktiska

styrgrupperna som ansvarar för projektportfölj inom

sitt område, består av en chef per kommun med kompetens inom respektive verksamhetsområde. De ansvarar för respektive portföljs projekt och uppdrag som ska svara mot länets tre utvecklingsområden; Kompetens och personal, Nära vård och Nya arbetssätt.

Förstärkt lokal samverkan – Välkommen till vårens mötesplatser!

Förstärkt lokal samverkan för Esthers bästa genom tillgång till gemensam data som stärker personcentrering och lärande i primär vård

Vårens digitala mötesplatser för fortsatt utveckling av lokala ledningsforum i primär vård för det fortsatta arbetet med gemensam uppföljning är i full gång.

Teman för vårens träffar är:

Samordning av vård och omsorg när Esther är hemma (2025-02-25)

Utskrivningsprocessen (2025-03-25)

Personcentrering (2025-04-29)

Säsongen avslutas med ett 4:e tillfälle den **26 maj** i form av en Workshop på Kultorum, i Originalet. Mer info och särskild inbjudan kommer.

[Här kan du läsa mer om kommunsamverkan](#)

[Här kan du lyssna på Gnosjö, Tranås och Habo kommun som delar med sig av sina erfarenheter av samverkan](#)

Länsdialog 28:e februari

Närmare 100 personer träffades fredagen den 28 februari i Fjällstugan då SKR och Socialstyrelsen hade bjudits in till en länsdialog. SKR och Socialstyrelsen beskrev sina respektive roller och uppdrag,

och gav en bakgrund kring arbetet med Länsdialoger och det stöd de erbjuder utifrån implementering av nya arbetssätt och förändrade rutiner i linje med den omställning som den nya socialtjänstlagen kommer att innebära.

Länets socialtjänster har en framtidsvision för 2035:

Närmare medborgarna, en socialtjänst som är flexibel och som är en naturlig del av samhället.

[Framtidens socialtjänst | SKR](#)

Kunskapsbaserad Socialtjänst, Socialstyrelsen

Alla kommuner ska ha förutsättningar för att bygga socialtjänstens stöd på bästa tillgängliga kunskap. SKR och kommunerna arbetar gemensamt för att uppnå en jämlik, jämställd och kunskapsbaserad socialtjänst. [Kunskapsbaserad socialtjänst | Framtidens socialtjänst | SKR](#)

Institutet för mänskliga rättigheter

Socialstyrelsens nationella kompetenscentrum för äldreomsorg har i uppdrag att öka kunskapen om äldreomsorg på nationell nivå, stödja utveckling och implementering av kunskap och nya arbetssätt

på lokal nivå. Kompetenscentrumet arbetar med omvärldsbevakning, bland annat genom att följa forskningen på området.

[Socialstyrelsens nationella kompetenscentrum för äldreomsorg - Socialstyrelsen](#)

Hemma är någon annanstans – en undersökning om äldre personers mänskliga rättigheter i äldreomsorgen

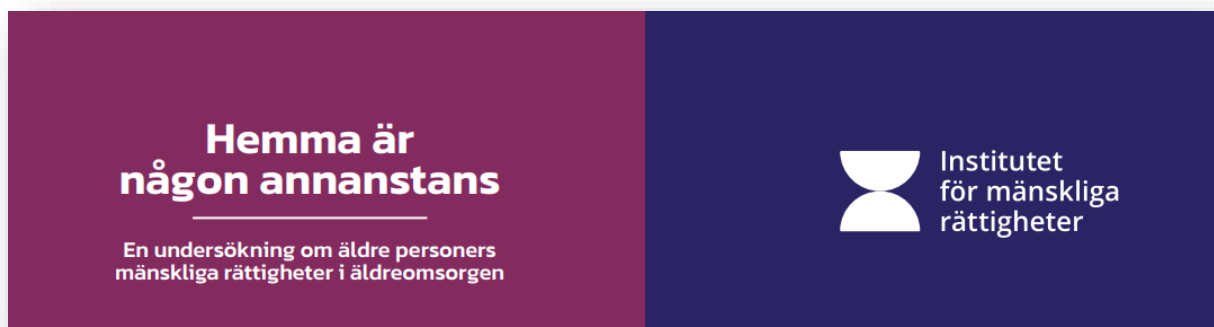
Den 18:e mars presenterades rapporten **Hemma är någon annanstans**, en undersökning om äldre personers mänskliga rättigheter i äldreomsorgen. Brittis Edman, utredare på Institutet för mänskliga rättigheter, inledde erfarenhetsutbytet med utgångspunkt i Institutets rapport "*Hemma är någon annanstans*". [18 mars: Utbyt erfarenheter och lär dig mer om mänskliga rättigheter för äldre personer och ålderism – Institutet för mänskliga rättigheter](#)

I rapporten delar äldre personer med sig av sina erfarenheter av hur mänskliga rättigheter skyddas och respekteras på särskilt boende. Rapporten visar bland annat att:

- Författade meningar om äldre personer leder till att beskrivningen av deras behov i hög grad rör sig om mat, att vara hel och ren och att ha det städlat och tryggt. Däremot osynliggörs ofta andra behov, till exempel delaktighet i samhällsgemenskapen och fysisk träning.
- Äldre personer får inte vara delaktiga i frågor som berör dem och deras erfarenheter och expertis används inte. Intervjupersonerna uttrycker att de anpassar sina förväntningar och önskemål efter personalens förutsättningar på boendena, och gör på så vis avkall på sina egna behov och mänskliga rättigheter
- De mänskliga rättigheterna är osynliga och obekanta för flera av de skyldighetsbärare och rättighetsbärare som vi har mött. Det finns ett uppenbart behov av att konkretisera vad rättigheterna innebär i verksamheten.

[Hemma är någon annanstans – Institutet för mänskliga rättigheter](#)

[Faktablad: Hemma är någon annanstans](#)

Socialstyrelsens sammanfattning 2024 - Differentiering av arbetsuppgifter

Mer än hälften av kommunerna i Sverige har beslutat att dela upp arbetsuppgifter mellan olika personalkategorier inom äldreomsorgen, så kallad arbetsdifferentiering. De flesta kommuner bedömer att differentieringen har haft positiva effekter, till exempel på personalens arbetsmiljö och möjligheten att erbjuda personalen fler karriärvägar. Men det saknas utvärderingar inom området. Detta visar Socialstyrelsens lägesbild, baserad på material som 114 av landets kommuner har bidragit med.

[Lägesbild: Arbetsdifferentiering inom äldreomsorgen, december 2024](#)

Sammanfattande bedömning av kommunernas arbete med arbetsdifferentiering

Sammanfattningsvis visar Socialstyrelsens kartläggning att:

- Trenden att dela upp arbetsuppgifter mellan olika personalkategorier fortsätter. Drygt hälften av kommunerna har beslutat att införa differentiering av arbetsuppgifter – antingen i hemtjänsten och/eller i särskilt boende.
- Det är vanligare med differentiering i hemtjänsten än i särskilt boende.
- De flesta kommunerna bedömer att differentieringen har haft positiva effekter. Den bedöms framförallt ha bidragit till att förbättra personalens arbetsmiljö och möjligheten att erbjuda fler karriärvägar.
- Det behövs fler utvärderingar inom området. Det är bara var femte kommun som har gjort en utvärdering för att förstå differentieringens effekter.
- Socialstyrelsen bedömer att det är viktigt att våga prova nya arbetssätt, men att samtidigt utvärdera effekterna – både ur verksamhetens, personalens och de äldres perspektiv.

Vård och omsorgsanalys har på regeringens uppdrag kartlagt differentiering i hemtjänsten (att olika personalgrupper utför olika arbetsuppgifter) samt analyserat effekterna för verksamheter och hemtjänstmottagare. Arbetet visar att en väl genomförd differentiering kan bidra till att stärka hemtjänstens kompetensförsörjning. Rapporten är tänkt som ett kunskapsunderlag för verksamheter som har eller överväger differentiering, samt för nationella aktörer och andra med intresse för äldreomsorgen. Att dela upp omsorgspersonalens arbetsuppgifter mellan olika personalkategorier, så kallad arbetsdifferentiering, kan vara en av flera lösningar för att hantera äldreomsorgens utmaning med kompetensförsörjning. Det innebär till exempel att personal som saknar vård- och omsorgsutbildning utför serviceinsatser som städ, tvätt, inköp och matdistribution, medan undersköterskor utför mer kvalificerade omvårdnadsuppgifter. Arbetssättet har fått stor spridning under senare år. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys gjorde 2022 en kartläggning som bland annat visade att 35 procent av kommunerna hade fattat beslut om att differentiera hela eller delar av sin hemtjänst, och att ytterligare kommuner planerade att införa differentiering inom hemtjänsten.

[Dela på arbetet | Vård- och omsorgsanalys](#)

Kolla huden - hur kan malignt melanom hos äldre minskas

Hudcancer är den cancerform som ökar mest i Sverige. Upptäcks cancern tidigt är prognosen ofta god men hos personer som är 70 år och äldre upptäcks ofta hudcancer i ett sent skede. RCC har därför tagit fram utbildningsfilmen Kolla huden!, (5 min) som riktar sig till dig som möter äldre i ditt arbete. Det finns informationsblad hur du som möter äldre i ditt arbete kan bidra till tidig upptäckt, till exempel i samband med omvårdnad.

<https://cancercentrum.se/samverkan/vara-uppdrag/prevention-och-tidig-upptackt/tidig-upptackt/hudcancer-hos-aldre/>

Årets IoT-dag 2025-10-02

Boka redan nu in den 2:a oktober då årets IoT-dag av stapeln på Elmia!

För tredje året i rad bjuder Kommunal utveckling in dig som är en viktig aktör inom kommun, region eller kommunalt bolag. Tillsammans gör vi Jönköpings län mer tillgängligt, hållbart och innovativt.

Dagen ger dig kunskap om hur IoT och digitala lösningar kan hjälpa oss att möta både nuvarande och framtida samhällsutmaningar. Under dagen kommer en utställningsyta finnas med en utställning att besöka som är relevant för dagen. Inbjudan bifogas.

Skräddarsy upplevelsen utifrån din verksamhets behov och intressen med tre huvudspår att välja mellan:

- 1. Datadriven organisation för en hållbar och grön omställning** – Realtidsdata hjälper oss att fatta informerade beslut kring resurser som t ex energi, vatten och trafik. Detta är nyckeln till smarta och hållbara samhällen som möter framtidens miljöutmaningar.
- 2. Säkerhet och beredskap** – Med ökad digitalisering följer nya hot som kräver proaktivitet och robusta lösningar. Lär dig mer om hantering av cyberhot och hur vi kan stärka beredskapen mot välfärdsbrott.
- 3. En trygg och enkel vardag** - Hur kan digitalisering förbättra invånarnas och medarbetarnas vardag genom innovation och enkelhet? Här får du exempel på hur teknik kan skapa tryggare och mer tillgängliga lösningar för alla.

Datum: torsdagen den 2 oktober

Tid: Preliminär tid 09:30-16:00

Plats: Jönköping Konsert & Kongress på Elmia, Elmiavägen 15, entré 6

Agenda: Detaljerad information kommer att uppdateras.

Sakernas internet (från engelskans *Internet of Things*, IoT) är ett samlingsnamn för de tekniker som gör att vardagsföremål som **hushållsapparater**, **kläder** och **accessoarer**, men även **maskiner**, **fordon** och **byggnader**, med inbyggd **elektronik** och **internetuppkoppling**, kan styras eller utbyta data över nätet. Källa Wikipedia

Anneli Forsgren
Tel: 0730677819
anneli.forsgren@rjl.se

Gunnel Baazius
Tel: 0702893752
gunnel.baazius@rjl.se

Helena Blom Håkansson
Tel: 0722014244
helena.blom.hakansson@rjl.se